

ställande att samma anslag måtte utgå af de belopp, som Riksdagen beviljar till omläggning af backiga vägar.

Ingen skilnad finnes emellan det behof, som här eger rum, och det som uppkommer af framtida väganläggningar, emedan det synes vara enahanda om en väg anlägges före eller efter anslags beviljande, och synes den befolkning, hvars talan jag har äran föra, vara lika berättigade till expropriationsersättning för jernvägens skull med dem, som tillsläppa jord, enär samma befolkning genom jernvägen undandrages rättigheten att lika med öfriga Svenska folket få fritt befara de allmänna vägar den underhåller, och hvilken rättighet måste vara lika helig som besittningen af ett litet jordområde, hvilket till jernvägen afstås.

Det Utskott, hvartill Kammarerna behagar remittera denna motion, skall jag tillhandahålla nödiga handlingar till upplysning och bestyrkande af mina uppgifter.

Stockholm den i Januari 1867.

Carl Larsson,
från Elfsborgs län.

N:o 76.

Af Herr C. Larsson: Om upphörande af alla på jordfastighet nu lagda skatter och onera samt utgörande i stället af bevilning.

Om det är samnt att jordbruket är Svenska folkets förnämsta modernäring, så är det lika visst att jordbruket bör omhuldas, om det skall uppfylla sitt ändamål och uppbära sitt namn. Tyvärr har detta, som mig tyckes, icke varit förhållandet hittills, då jordbruket och hemmantalet belastas med nära noga alla upptänkliga utskylder, hvaraf andra näringar och kapitaler ej hafva drabbats. Att uppräknade alla utgiftsposter, som trycka jordbrukaren och jorden, kan icke ske genom blotta minnet. Detta har vållat att jordbrukaren icke mäktat rätt bruka sin jord, utan har den blifvit utsugen så att snart ingen kan lefva af jordbruket, som derjemte icke eger någon binäring eller kapital. Och den, som eger kapitaler, vill icke för dessa tillägga sig någon jord, emedan kapitalet gifver med mindre arbete mera än jorden med tungt arbete; jag hemställer därför värdigt till Riksdagen,

det all jord måtte blifva befriad från alla skatter och onera af hvad namn de vara må, med undantag att lika med alla andra näringar, kapitaler m. m. utgöra bevilling.

Om icke denna lindring medgifves jorden, betraktad som den alltid varit såsom modernäring, så skall den icke allenast gå under och dess brukare öfvergifva landet, utan alla andra näringar i följd deraf förringas, ty jordbrukets alster behöfva alla, och ju mer detta gifver, desto förmånligare för alla, som icke hafva och hafva denna till näring, likasom ett träd, då dess rot omsorgsfullt gödslas och vattnas, dess stam, qvistar och löf frodas och gifver frukt, men, om dess rot undergräfvades, detta mer och mer försämras.

Hvad Staten genom denna skattelindring förlorar af jorden, föreslår jag bör fyllas genom bevilling på sätt af alla andra näringar, yrken och kapitaler. Och hvad komunerna angår, för fyllande af hvad dessa mista, måtte uppbäras och fördelas å person och fyrk.

Ehuru sjelf egare af hemmansdel af säterinatur, hvilken eger åtskilliga skattelindringar emot skattehemmansnaturer, kan jag icke dölja för mig att skattejorden alldeles öfver höfvan är med skatter betungad. Andre frälsejordsegare torde kanske ej vilja medgifva sina medbrukare af annan jord förmånen af skattelindring fördenskull att de kunna säga sig hafva mera betalt för frälsejorden, och kunna till följd af förändringen vänta bevillingens förhöjande, detta kan hafva skäl för sig. Men jag vågar tryggt påstå att skattejorden sedan sekler tillbaka fullt ersatt hvad frälsejordsegare förmåna sig komma att förlora. Och att bevilja all jord lika förmåner, vore en gärd af billighet och rättvisa.

Skatterna och räntorna å köpeskillingsbeloppet å jorden hafva med förenade krafter medverkat att nedtrycka jordbruket, öfver hvilka dämoner det ej förmått lyfta sig; följderna deraf har blifvit att jordbrukaren för att fylla birsterna, i första rummet sköflat skogarne, som nu visa en ömklig anblick, dernäst nödgats inkräkta på binäringarne så att handtverkerierna, handeln och andra näringar hafva en kännbar skada af jordbrukets förtryck.

Jag har alltid trott att om jorden blefve lika med alla andra näringar beskattad, skulle icke allenast utkomst beredas jordbrukaren, utan följderna skulle äfven blifva den, att alla andra näringar deraf skulle vinna förkofran och tillväxt, hvarföre jag vördsammast anhåller om Riksdagens bifall till denna motion.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhåller.

Stockholm i Januari 1867.

Carl Larsson,
från Elfborgs län.